

ce w odniesieniu do projektów inwestycyjnych finansowanych z funduszy europejskich. Zdaniem recenzentów jest to pierwsza z tego zakresu praca w piśmiennictwie polskim, tak kompleksowo traktująca problematykę inwestycji komunalnych w aspekcie technicznym i zarządczym.

Całkowity dorobek naukowy i techniczny Profesor Magdaleny Graczyk można ocenić na podstawie intelektualnego wkładu w rozwój dyscypliny nauk technicznych - *inżynieria środowiska* oraz dyscypliny nauk ekonomicznych - *zarządzanie (z uwzględnieniem specjalności zarządzanie środowiskiem)*. Miarą tej oceny jest nie tylko liczba opublikowanych prac, ale także wartość dodana jaką te prace wnoszą do obydwu dyscyplin naukowych oraz ich poznawczy i użytkowy charakter.

Dorobek publikacyjny Profesor Magdaleny Graczyk wynosi łącznie 136 pozycji. Jest autorem i współautorem 6 monografii, 24 rozdziałów w wydawnictwach zwartych, 106 artykułów opublikowanych w indeksowanych czasopismach o krajowym i zagranicznym zasięgu. Ponadto jest autorką 2 patentów i ponad 60 prac niepublikowanych (konceptyjnych projektów inżynierskich, ekspertyz i opinii wykonanych na rzecz przemysłu oraz samorządów). Za działalność naukową uzyskała wiele nagród i wyróżnień (m.in. nagrodę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, nagrodę Fundacji Prof. Goetla, wielokrotnie nagrody JM Rektora Wyższej Szkoły Inżynierskiej, Politechniki Zielonogórskiej oraz Uniwersytetu Zielonogórskiego). Znaczące są także osiągnięcia dydaktyczne Pani Profesor, a ich potwierdzeniem jest fakt wysokiej oceny Jej wykładów przez studentów oraz odznaczenie medalem Komisji Edukacji Narodowej. Jako promotor czterech zakończonych przewodów doktorskich posiada również wymierny dorobek w zakresie kształcenia młodej kadry naukowej (w tym obszarze także konsekwentnie łączy swoje zainteresowania naukowe na styku dziedzin - dwóch doktorów wypromowała w naukach technicznych i dwóch w naukach ekonomicznych). Ponadto była promotorem ponad 500 prac magisterskich i licencjackich zrealizowanych na kierunkach *inżynieria środowiska* i *zarządzanie*.

Profesor Magdalena Graczyk pełniła wiele funkcji poza Uczelnią (m.in. w latach 1994-1998 - funkcję eksperta w Komisji ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko przy Ministrze Środowiska, w latach 1999-2005 - funkcję wiceprzewodniczącej Rady Nadzorczej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze). Jest wieloletnim członkiem Europejskiego Towarzystwa Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych. Obecnie pełni funkcję dziekana na Wydziale Ekonomii i Zarządzania Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Sama Pani profesor uważa, że największym Jej życiowym sukcesem jest kochający mąż oraz małe grono niezawodnych i od wielu lat tych samych przyjaciół, z którymi dzieli wspólne pasje (muzyka i malarstwo, zwłaszcza pejzażowe) oraz niekończące się dyskusje, jakie często prowadzą przy kieliszku dobrego wina i ...zawsze uśmiech na dobry początek dnia.

(red.)

> PROF. STANISŁAW BORAWSKI

We wrześniu 2009 roku zbiegły się dwa ważne wydarzenia w życiu zielonogórskiej polonistyki: nominacja profesorska dla Stanisława Borawskiego oraz 35-lecie Jego pracy naukowej i dydaktycznej.

Profesor Stanisław Borawski to filolog, sławista, a przede wszystkim historyk języka polskiego; Uczony, który nieustannie pokazuje, że językowa przeszłość (czyli zawodowa pasja Profesora) determinuje naszą terażniejszość. Badacz, który objaśnia, że rozumienie tradycji i sięganie do niej jest możliwością, ale także - jakże często nie-świadomianą - koniecznością.

Zawodowa kariera Profesora rozpoczęła się na Uniwersytecie Wrocławskim, gdzie uzyskał magisterium w ramach seminarium prof. Antoniego Furdala na temat polskiej terminologii językoznawczej. W pełni świadoma droga naukowa Jubilata zapoczątkowana została pracą doktorską *Zarys odmian języka polskiego w oświetleniu przyczynowym*, której recenzentami byli prof. Maria Renata Mayenowa i prof. Jerzy Woronczak. Już tam zarysował Autor nowatorski pogląd na metodologię badań w zakresie językoznawstwa diachronicznego, który zdeterminował całą Jego dalszą działalność naukową. Kolejny etap tej konsekwentnej drogi to rozprawa habilitacyjna *Tradycja i perspektywy. Przeszłość i przyszłość nauki o dziejach języka polskiego*, w której Stanisław Borawski przedstawił swoje poglądy dotyczące sposobu myślenia o przeszłości języka polskiego, rozwijane w kolejnych książkach i licznych rozprawach.

Przez wiele lat Profesor Stanisław Borawski był pracownikiem naukowo-dydaktycznym Uniwersytetu Wrocławskiego, w roku 1995 związał swoje losy z uczelnią w Zielonej Górze. Od 2004 roku kieruje tu Zakładem Historii i Pragmatyki Języka Polskiego, z którego stworzył zespół badawczy o wykrystalizowanym warsztacie metodologicznym zgodnym z zaproponowaną przez siebie historiozofią.

Naukowe życie związał Profesor Stanisław Borawski z historią języka polskiego. Sam wielokrotnie podkreśla swoje naukowe korzenie, określając się jako uczeń Antoniego Furdala, Stanisława Rosponda i Henryka Borka. Podkreślając respekt dla tradycji myśli teoretycznej, dokonał Jubilat jednak jej rewizji, proponując ożywczą i wyrazistą ideę poznawczą. Ów sposób myślenia o językowej przeszłości można określić jako ujmowanie dziejów języka poprzez umieszczanie badań nad nim w szerszym kontekście dziejów narodu, a w jego obrębie wspólnot różnego rzędu, oraz łączenie w opisie lingwistycznym spojrzenia wielu dyscyplin. Praktycznym odzwierciedleniem takiego myślenia jest przygotowany we współpracy z Antonim Furdalem *Wybór tekstów do historii języka polskiego*.

Podstawowymi kategoriami historiozofii Stanisława Borawskiego stały się pojęcia *wspólnota komunikatywna*, *środek komunikatywny*, *współpraca nad językiem*, *zachowanie językowe*, *potrzeba komunikatywna*. Używane konsekwentnie od lat tworzą spójną wizję przeszłości językowej i dają możliwość ożywienia w zakresie metod badawczych. Pełnię swych poglądów przedstawił Stanisław Borawski w książce *Wprowadzenie do historii języka polskiego. Zagadnienia historiozoficzne*. Dzieło to należy do publikacji o znaczeniu fundamentalnym: prezentuje nowatorskie podejście do zagadnień historii języka i jednocześnie wyznacza nowy etap w badaniach nad dziejami jego użycia.

Stanisław Borawski wykorzystuje w badaniach językoznawczych swą profesjonalną wiedzę z zakresu zastosowań matematyki. Przykładem może być choćby najnowsza książka Profesora *Słownictwo potoczne listów Zygmunta Miłkowskiego do Juliana Łukaszewskiego (1867 - 1895)*.

Refleksji metodologicznej w pracy naukowej Profesora Stanisława Borawskiego towarzyszy ściśle z nią powiązana działalność edytorska. Teksty bowiem (pochodzące z różnych odmian funkcjonalnych języka) są przez Jubilita traktowane jako dokumenty funkcjonowania wspólnot komunikatywnych tworzących się na różnych podstawach (np.: ideologicznej, estetycznej, ekonomicznej) oraz jako indywidualna ekspresja estetyczna dokonująca się poprzez odwołanie do potencjału komunikatywnego, emocjonalnego i symbolicznego wytworzonego przez całą tradycję. Tego rodzaju podstawa programowa zaowocowała edycją XVI-wiecznej reguły zakonu świętej Klary (w różnych wersjach - dla czytelników bardziej lub mniej wyrobionych w odczytywaniu rękopisów), księgi protokołów opolskiego sądu wójtowskiego oraz innych ksiąg miejskich Opola, a także wielu innych tekstów.

Niezwykle ważna w życiorysie Profesora jest działalność zmierzająca do popularyzowania języka polskiego i polskiej kultury na świecie. Służyły temu wieloletnie poby-

ty zagraniczne w ramach pracy zawodowej oraz stypendiów (cykle wykładów, realizacja programów badawczych i uczestnictwo w dyskusjach panelowych) na uniwersytetach w Bukareszcie, Bonn, Münster, Bochum i Dreźnie.

Praca naukowa Jubilata została doceniona wielokrotnie, uhonorowano Go czterema nagrodami ministra i dziewiętnastoma rektora, otrzymał także Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski i Złoty Krzyż Zasługi.

Działalność pracowników uniwersyteckich zwykło się dzielić na naukową i dydaktyczną. W wypadku Profesora Stanisława Borawskiego rozgraniczenia tego dokonać nie sposób i nie warto. Jest On bowiem jednym z tych uczonych, którzy konsekwentnie łączą pracę badawczą z kształceniem kadr, począwszy od magistrów, przez doktoraty, aż po habilitacje. Nie szczędzi przy tym czasu ze swego pracowitego życia. Wszyscy szczerze zainteresowani nauką zawsze mogą liczyć na Jego pomoc, na rzeczową i konkretną dyskusję.

To właśnie potrzeba wdrażania w życie idei łączenia nauki z dydaktyką zrodziła pomysł comiesięcznych spotkań pod nazwą *Zielonogórskie seminaria językoznawcze*, w ramach których młodzi badacze w swej codziennej praktyce zawodowej mogli na płaszczyźnie partnerskiej występować publicznie obok swoich i zapraszanych profesorów. Efektem tych działań są trzy tomy rozpraw.

Sam Profesor zwykł mawiać, że nie potrzebuje urlopu, ponieważ praca go nie męczy. Znaczy to, że jeszcze długo będziemy mogli cieszyć się, że jest z nami i korzystać z Jego wiedzy, erudycji i doświadczenia.

Magdalena Hawrysz

